

Hollmén-suku

MAALISKUU 2024

Perustettu 1965

Julkaisija: Hollmén-suku ry | Toimitussihteeri: Mikko Toivonen | Taitto: Pia Tuononen | Paino: Rauman Painopiste Oy | www.hollmen-suku.fi

Mylly esiin! Maisemanhoitoa myllymäellä

Teksti SAKARI ALARANTA

Syksyn sadepäivien lomaan satuu sopivasti seesteinen lauantai. Lokakuun aurinko paistaa terävästi siniseltä taivaalta. Parempaa säätä metsänraivaukseen ei olekaan, toteavat hymyilevät Alisen Haudan isäntä Ilkka Hollmén, naapuri Ville Pertola ja Sakari Alaranta Raisiossa myllymäen juurella. Tehtävänä on iltapäivään mennessä kaataa, karsia ja kuljettaa pois sekä riskipuut että maisemaa haittaava puusto. Emme olisi työtä alkamassa, ellei tomera emäntä Pirkko olisi todennut Villelle jokunen päivä aiemmin, että puita pitää poistaa, koska mylly ei enää näy edes Murtamon tielle. Kun käsky käy, tulee käydä töihin.

Katsomme ensin, mitä jätetään kaatamatta. Mäellä on veistoksellisia katajia, jokunen jyhkeä honka ja kallion laella sitkeästi kituuttavia männynkakkaroita. Niitä varjellen ryhdymme kaatamaan varjostavia kuusia ja nuorempaa männikköä. Aiemmin syksyllä on Ville poistanut raivaussahalla tuulimyllyn ympäriltä vesaikkia ja nuoria mäntyjä. Se helpottaa liikkumista, ja työ etenee kolmen sahan paristessa joutuisasti. Tuomion saavat myös Hollménin

Kallen sisaruksineen Nemo-variksen haudalle liki sata vuotta sitten istutamat kaksi hieskoivua. Lahottajat ovat hävittäneet rungon puuaineksen lähes tyystin lukuun ottamatta ohutta kuoren alla olevaa kerrosta.

Nälkäkään ei pääse yllättämään, sillä Pirkko kutsuu lounaalle sopivasti. Kyllä ruoka maistaa Alisen Haudan tunnelmallisessa keittiössä, jossa meidän kunkin miespuolisen talkoolaisen isoisät ovat aikanaan aterioineet. Kahvi on hyvää, höpötellään suvusta ja muustakin. Onneksi Ilkka näyttää ajoissa esimerkkiä nousemalla pöydästä ja lähdemme jatkamaan.

Ilkka liikuttaa metsätraktorilla rankakärryä hämmästyttävällä taidolla myllymäen notkelmissa. Useampi kuutio kertyy odottamaan pienimistä polttopuiksi. Työkoneet hiljenevät ja teemme kierroksen myllymäen ympäri työn jälkeä arvioiden. Sinisuohaukka liittyy yllättäen editsemme. Ihastelemme komeana seisovaa mamsellimyllyä, jonka kylki hehkuu punaisena harvennetun metsän läpi pääsevässä auringonvalossa.

Kiitoksia Pirkolle, Ilkalle ja Villelle ihanasta talkoopäivästä. ■

Puu kaatuu, kun Ville työntää ja Sakari sahaa. Kuva Pirkko Hollmén

Puheenjohtajan palsta

Mahdottomuuksia ja mahdollisuuksia

Sukuyhdistykseemme kuuluu yli 500 jäsentä. Moisesta jäsenmäärästä olisi moni pienempi yhdistys kateellinen. Meille suuri jäsenmäärä on talouden näkökulmasta kuitenkin paradoksi. Kulut ovat tuloja merkittävästi suuremmat.

Epäsuhtauden syinä korostuvat kallis lehti ja pienet jäsenmaksutuotot. Merkittävin sukuseuramme kulu-erä muodostuu lehtemme toimitamisesta totutulla tavalla, siis painettu lehti postitettuna. Lehdessä olevat tuki-ilmoitukset ovat erittäin tärkeitä, mutta ne yhdessä jäsenmaksujen kanssa eivät kata kuluja. Toinen seikka liittyy jäsenmaksuun, josta kertymä on vuositasolla vain muutamia kymmeniä euroja. Sukuseuramme sääntöjen mukaan jäsenmaksu maksetaan vain kerran jolloin tullaan ainaisjäseneksi. Varsin huvittavaa onkin, että suurin osa jäsenistämme ei ole itse maksanut jäsenyydestään. Vanhemmat ja isovanhemmat ovat hyvää tarkoittaen liittäneet jälkeläisiään seuramme jäseniksi maksamalla ystävällisesti ainaisjäsenmaksun. Näin toivoisin edelleen tapahtuvan.

Sukuseuramme on etenkin viimeisen parinkymmenen vuoden aikana voinut toimia aikoinaan saatujen lahjoitusten varassa. Onko enää lahjoittajia? Lahjoituksille, pienillekin on sijaa. Pääomaa on onneksi

edelleen kiitettävästi jäljellä, mutta edellä kuvaamallani nykymenolla varat on käytetty noin kymmenessä vuodessa. On aika ennakoida tulevaa ja kääntää kurssi mahdottomasta kohti mahdollisuuksia. Mahdollisuudet ovat nykytekniikassa ja jäsenistössä.

Seuramme jäsenilleen tarjoamat retket, sukujuhlamme ja lehti ovat pidettyjä ja niistä halutaan pitää kiinni. Retket ja sukujuhlamme voidaan järjestää omakustannushintaan raittamatta seuran taloutta. Haluan, että voimme julkaista myös lehteä jatkossakin. Lehtemme konkretisoi sukumme arvoja ja toimii tiedotuskanavana. Lehden välityksellä avautuu näkymä sukumme jäsenien toiminnasta yhteiskuntamme hyväksi työn ja harrastusten kautta ennen ja tänään. Sukumme tarina on sen jäsenien tekemisissä ja heidän persoonissaan, jotka lehti oivallisesti osaltaan dokumentoi.

Yksi mahdollinen ratkaisu on korvata painettu lehti digitaalisella julkaisulla. Tämä vähentäisi kuluja liki pari tuhatta euroa toimituskertaa kohden. Ken haluaa lukea paperiversiota, voisi tulostaa sen itse kotisivuilta. Nykymuotoisen lehtemme sivumäärä rajoittaa lehtemme toimittamista. Digilehti mahdollistaa runsaamman

juttujen ja kuvien tarjonnan. Reippaasti vaan tarjoamaan juttuja lehteen ja kotisivujen juttulaariin.

Tämänkertaisen lehtemme jutut avaavat hiukan muutaman sekä nykyisen että myös hiljattain poissuoluneen jäsenemme henkilökuva. Pane merkeille myös ensi kesäksi suunnittelemamme retki ja pohdi, olisiko hyvä hetki pitää sukujuhla jo vuonna 2025 yhdistyksemme täyttäessä 60 vuotta. Sukuneuvostoonkin tarvitaan tuolloin uusia jäseniä, ainakin uusi puheenjohtaja. ■

Kiitoksia toimituskunnalle ja hyvää kuluva vuotta kaikille jäsenille

Sakari Alaranta

Iloiset talkoolaiset Ville ja Ilkka. Kuva Sakari Alaranta

Tul suku myllyl!

Opastettu Hollménin tuulimyllyn näyttö.
Sopimuksen mukaan Ville Pertola 0500 922 664 tai
Ilkka Hollmén 050 564 9603
Kävijöille lahjaksi cd-dokumentti
"Kalle ja Mylly" 1 kpl/Ryhmä.

Sukukokouksessa kesällä 2022 Patolammen rannalla kertoi Ville Pertola Hollménin miesten tekemisiä Lapin sähköistämiseen ja teollisuuteen. Lapin koskea on hyödynnetty erilaisilla ratasmyllyillä ja sahoilla useamman vuosisadan aikana. Jo 1600-luvulla kävi kosken voimalla yksiteräinen raamisaha, joka sepäntekoisella terällä tuotti hyvin purua ja vähän lautaakin.

Vuonna 1749 kihlakunnanoikeus teki katselmuksen sahan paikasta Lapin koskeen. Paikalla oli asianosaisia sekä kruununvouti, sattumoisin Haudan isäntä, sekä nimismies. Kallanin Männäisten sahan kirjuri vastusti sahan rakentamista esimiehensä puolesta, koska ”puuta ei tule riittämään, kun heilläkin on oikeus ostaa puuta Lapista ja Hinnerjoeltakin.” Puurunkoinen raamisaha kuitenkin rakennettiin jonkun vuoden kuluttua. Terät olivat ohuet hollantilaiset ja sahaus parani jo paljon.

Puheessaan Sähköyhtiö Lappi Oy:n yhtiökokouksessa vuonna 1935 kuvasi vanhan väen ylempi aliupseeri Isak Pertola (Hollmén) Patolammen historiaa kattavasti.

”Kun allekirjoittanut talon oston kautta oli siirtynyt tänne Lapin pitäjän yliseen päähän asumaan tämän vuosisadan alussa, ja liikkeessani asioilla täällä keskipitäjällä, huomioni kiintyi yhä enemmän tähän koskeen, ja sen ylä- ja alapäässä oleviin saha- ja myllylaitoksiin, jotka olivat hyvin rappiutilassa. Lapin koskessa oli 1800-luvulla kaksi sahaa, kolme myllyä ja meijeri. Lapin maatalousseuran kokouksissa on kaikki

Lappiin perustetut suuryritykset ja hankkeet olleet alustavasti keskusteltavina, niin kuin osuusmeijeri, osuuskauppa, osuuspankki, tarkastusyrietykset ym. Lokakuussa 1917 oli sähköasia keskustelun alaisena jossa pöytäkirjan mukaan allekirjoittanut, sekä agr. W. Jaakkola olivat asian puolesta puhuneet. Asia saikin yksimielisen kannatuksen. Valittiin kolmimiehinen komitea ottamaan selvää, olisiko koski, ja mistä hinnasta, laitoksineen lunastettavissa. Valituksi tuli maanviljelijä Kirkkala, sepä Koskinen ja isännöitsijä Wiertola.

Mutta asia kyti vaan hiljalleen. Maatalousseuran kokouksessa 1918 elokuussa asia oli jälleen esillä ja kosken ostokysymyksen kiinnitettiin yhä enemmän huomiota. Entiseen komiteaan lisättiin 6 lisäjäsentä. Valituksi tulivat allekirjoittanut, Alatalo, Isotalo, Tuomola, Nokka ja Kirstola.

Elettiin vuosia 1916-1917. Rahaa alkoi virrata runsaasti pankkeihin, joten monet pankit kieltäytyivät ottamasta rahaa vastaan. Mutta täällä Lapissa otimme rajattomasti rahaa vastaan.

Tällöin luoton saantikaan ei tuot-

tanut vaikeuksia, sillä esimiehen salakassa oli aina valmiina velkakirjoja, johon hän eri tilaisuuksissa nimesi 4-5 varakasta miestä, jotka olivat iloisina siitä että pääsivät takamaan 100.000 markan papereihin, jotka kaikki on jo lunastettu pankista.

Sähkö Oy:n johtokunta kokouksessaan 17. toukokuuta 1920 jätti allekirjoittaneen huoleksi ilmoittaa yhtiö kauppakisteriin merkittäväksi, sekä samassa kokouksessa päätettiin tiedustella, olisiko saatavilla turpiini ym. muita koneita ja myllyn kiviä.

Rakennushommakin laitettiin alulle, kivityökalut laitettiin ja alettiin rikkoa kiviä patoa varten. Kivien ajourakan otti Wilho Jalonen Kuolimaalta. Mekaanikko W. Vainio oli laatinut piirustukset saha- ja myllylaitokselle sekä hankki piirustukset patolaitokselle, joiden mukaan mekaanikko W. Vainio, N. Rengman ja Kosti Hollmén tarjoutuivat rakentamaan 300.000 markan urakkasummasta ne laitokset, jotka siellä nyt on.

Urakatyön aikana tapahtui erikoinen välikohtaus. Eräissä piireissä alettiin epäillä padon kestävyttä. Kun patoa oli muurattu noin luuk-

kuihin asti, epäilevät ajatukset vain askartelivat mielissä. Päästäkseen tästä johtokunta kutsui Rauman kaupungininsinööriä antamaan lausuntoa padon kestävydestä. Lausunto oli että ”tämä kaatu”. Vanhin rakentajista polki maata ja sanoi vahvalla äänellä ”muttei kaad”. Sama toistettiin puolin ja toisin, johon lappilainen rakentaja lisäsi ”mnuull o ja vähä järkki mutt snuull ei oll lainkka”. Kinastelu loppui tähän ja työ jatkui entiseen malliin.

Tämä työ valmistui ja loppukatselmus pidettiin 26.4.1922. Työ hyväksyttiin. Syksyllä saatiin Lapin alueen sähköistämisen käyntiin, ja jouluna 1922 oli Lapin kirkossa sähkövalot.

Nyt se sama koski, joka ennen juoksutti vedet villinä alas, on kytetty yhteiskunnan palvelukseen patomalla sen vesi, jonka voimalla käy mylly kymmenellä kiviparilla ja kahdella ohranrynnimasinilla, kahdella sihtilaitteella ja rynnimankelilla, sekä sahaa kahdella raamilla, halkaisu- ja katkaisusirkkeillä ja höyläkonella.”

Isak Pertola toimi Sähköyhtiö Lapin, sittemmin Lapin Voima Oy, hallituksen puheenjohtajana yhtiön perustamisesta aina 30-luvun vaihteeseen saakka.

Nuorempi veli Kosti Hollmén oli johtokunnan jäsenenä, isännöitsijänä, kirjuriina ja rahastonhoitajana 30 vuotta. Lisäksi hän toimi oman puutaveraliikkeen ja rakennusliikkeen toimitusjohtajana.

Saha paloi syksyllä 10.10.1992 kaikkine rakennuksineen, lukuun ottamatta voimalaitosta, joka toimii vieläkin korjattuna ja uudistettuna. ■

Haudalla 4.10.2023 Ville Pertola (Isak Pertolan pojanpoika)

Vesivoimalan kolme 110 kW potkuriturbiinia. Kunkin potkurin halkaisija on 650 mm. Virtaama turbiinia kohden on 1,8 m³/s.

Tervetuloa kesäretkelle 16.6.2024!

Sukuyhdistyksen kesäretki suuntautuu Sastamalaan. Kohteina ovat **Pyhän Olavin kirkko, Tyrvään pappila** taidenäyttelyineen sekä **Herra Hakkaraisen talo**.

Kokoonnumme **Huittisten ABC:llä 16.6.2024 klo 10.30**. Sieltä siirrymme yhteiskuljetuksella kohteisiin. Takaisin Huittisiin palataan noin klo 16.30. Retken hinta on 30 €, lapset (alle 10 v) 20 €.

Ensin menemme Pyhän Olavin kirkkoon (matka 31 km), jossa alkaa opastettu kierros noin klo 11.15. Kirkko on kuuluisa tulipalon jälkeen tehdystä mittavasta talkoovoimin toteutetusta korjauksesta, minkä yhteydessä taiteilijat Kuutti Lavonen ja Osmo Rauhala loivat kirkkoon

puhuttelevaa kuvataidetta.

Lounaalle siirrymme Tyrvään pappilaan noin klo 12 (matka noin 3,5 km). Syötyämme meillä on hieno tilaisuus tutustua kolmen taiteilijan teoksiin pappilan näyttelytilassa.

Pappilasta siirrymme Herra Hakkaraisen taloon noin klo 14.30 (matka 700 m), joka tarjoaa elämyksiä koko perheelle. Kannattaa pii- pahtaa myös viereisessä kauniissa Funkkis-kahvilassa, jossa on taide- näyttely. Lähellä on myös Tyrvään kirjakaupan Kirjakellari, josta voi tehdä nostalgisia löytöjä Vammalan kirjapainon ajoilta. ■

Ilmoittautumiset viimeistään 15.5.2024 Lyyti-ohjelmalla <https://www.lyyti.in/hollmensukukesajuhla24> tai **Mikko Toivoselle puh. 045 319 2688** kautta.

Lyytin linkki löytyy myös kotisivuilta (www.hollmen-suku.fi kohdasta ”Ajankohtaista” kesäretki 2024).

Huom! Linja-autoon mahtuu 47 matkustajaa. Retken toteutumiseen tarvitaan vähintään 30 henkeä.

Hollmen-suku ry Facebook ryhmään voi liittyä vaikka ei sukuseuran jäsen olisikaan. Ryhmä on suljettu ja tarkoitettu kaikille, jotka ovat kiinnostuneita Hollmén suvun vaiheista. Ryhmässä voi jakaa kuvia ja tarinoita, kertoa vaikka uusista syntyneistä sukulaisista.

Villapaidasta hyvä mieli

Teksti ja kuvat SAKARI ALARANTA (Kosti Hollménin Inga-tyttären poika)

Olen aamuihminen. On päästävä pian ulos aistimaan tunnelmia tulevas-ta päivästä. Mieli retkeen virittyy, kun vedän ylleni kotikutoisen villapaidan. Olkoon aamu sitten kirpe-än raikas tai sumun pehmentämä voin luottaa villapaitaan erinomai-sena asusteena. Villapaita päihittää monet tekniset materiaalit mennessä tullen. Hiestyessä ei tule kylmä, sillä villa päästää höyryt sopivas-ti läpi. Sumussa ja hentoisessa sa-teessakin villapaita pitää kantajan-sa lämpimänä. Pienet pisarat jäävät paidan huovuttuneeseen pintaan kastelematta neuletta syvemältä.

Kuvat suunnittelemista ja neulomistani paidoista.

Jos tuulee tai on pakkasta, panen tuulta pitävää villapaidan alle tai sen päälle. Flanellipaita alla riittää hyvin syyssäällä. Tuulisella säällä ja talvella oiva valinta on liivi. Turkis-liivin kanssa pärjää kipakassakin pakkasessa.

Minulle villapaitaan liittyy olen-naisesti sekä arvoja ja tunteita. Käsi-työnä syntyneet tuotteet ovat usein teollista tuotantoa kestävämpiä, ja rikkoontuneen voi usein korjata. Tärkeä arvo on käsityöperinteen säilyminen ja kehittyminen. Eläi-men villan käyttäminen on eko-logista. Paljon puhutaan puura-kentamisen merkityksestä hiilen

varastona. Vähemmälle huomiolle on jäänyt seikka, että myös jokai-nen villavaate on hiilen varasto. En suinkaan väitä, että villa ratkaisisi yksinään ilmaston lämpenemistä. Uskon kuitenkin, että luonto yli-kuormittuisi ja pilaantuisi vähem-män, jos villaa käytettäisiin keino-materiaalien sijasta.

Kiinnostukseni käsitöitä koh-taan heräsi jo lapsena kotona. In-ga-äitini, tekstiilityön lehtori, osasi viisaasti vastata helposti innostu-van ja uteliaan poikansa tekemisen nälkään. Tärkeintä oli oppia oikea asenne eli rohkeus kokeilla, yrittää, ja olla pelkäämättä virheitä. Kättä kehitettiin ensin virkkaamalla pa-talappuja ja villaliivi. Kun halu-sin villapaidan, äiti neuvoi teke-mään itse luvaten ohjata ja neuvoa. Äidin ohjauksessa opettelini oikean ja nurjan silmukan, kavennukset ja levennykset. Hänen periaatteen-sa oli, että oppia täytyy itse, mutta ohjeita ja neuvoja saa. Kun sitten neuloin, hän ohi kulkiessaan ko-keili, kuinka työ liikkuu puikolla, ja antoi arvionsa, onko liian tiuk-kaa, löysää vai sopivaa. Niin syntyi viisikymmentä vuotta sitten luki-ossa ollessani ensimmäinen villa-paitani, irlantilaistyylinen palmik-kopaita, jonka vanhin poikani on sittemmin ominut.

Kun pari vuotta sitten selai-lin vaimoni ostamaa kirjaa norja-laisista villapaidoista, virisi kytevä into neuletöihin uudestaan liek-kiin. Ensimmäinen työ, nallepai-ta nyt kolmen ikäiselle pojanpo-jalleni, onnistui yllättävän hyvin, mutta sitä seuranneet pari seuraa-vaa aikuisten villapaitaa olivat kui-tenkin melkein pelkkää yritystä ja erehdyistä. Kahden vuoden aikana olen neulonut liki kolmekymmen-tä villapaitaa. Kun tekemiseen on tullut varmuutta, olen kehittänyt omia neulemalleja. On jännittävää nähdä, kuinka ruutuvihkoon laa-dittu suunnitelma kuvioista ja vä-reistä toteutuu valmiissa villapai-dassa. Viimeisistä töistä useimmat ovat tilaustöitä, joista saatava hinta menee avustusjärjestön hankkeisiin lasten ja nuorten hyväksi. Erityisen hyvän mielen saan yllättäessäni ys-täväni hänelle suunnittelemallani villapaidalla. Neuloessa tulee vä-kisinkin positiivisia ajatuksia työn saajasta. Langat maksavat viskipul-lon hinnan verran, mutta lahjan

tuottama hyvä mieli ja ystävyys-suhdetta rakentava vaikutus päihit-tävät varmasti viskipullon tuoman hetkellisen nautinnon.

Olen tavannut useita aikuisiäl-lä neulomiseen hurahtaneita, jotka kokivat koulun käsityötunnit tus-kallisina. Käsityöhön keskittymi-nen antaa mielenrauhaa, irrottaa tekijänsä arjen kohinasta ja auttaa selkiinnyttämään ajatuksia. Onnis-tunut työ palkitsee. Ei siis ole kum-ma, että käsityöt koukuttavat. ■

Uintipisnes

Teksti ja kuva EEVALIISA ANTTLA

Mikä tämä oikea o?, kysyi pikkusiskoni Maria, joka nosti mielenkiintoisen esi-neen Narvi-järvestä. Sukeltelimme saunarannassamme ja putsasimme outoa vanhaa luuesinettä. Siinä oli jotain merkkejäkin. Olimme haltioissamme löydöstä ja kiiruhdimme viemään mystisen löydön vanhempiemme nähtäväksi, Inkeri ja Väi-nö Anttilan. Löytö osoittautui van-haksi piipunpesäksi joka toimitettiin museoon. Asiasta tehtiin Länsi-Suo-meen lehtijuttukin, jonka kuvassa Maria hymyili vienosti piipunpesää pidellen ja hiukset märkinä. Olimme onnellisia.

Olikohan piipunpesä kuulunut jollekin esivanhemmillemme tai su-kulaiselle? Ehkä ei. Se oli vanhempi kuin Juho Holmén-Anttila, joka osti Lapin Sukkalan kylästä tilan yhdessä vaimonsa Miina Juuruksen kanssa, ja perusti perheen. Näistä juurista ja ke-sistä kumpusi kuitenkin rakkauteni veteen ja yrittämiseen. Minusta tuli vesiliikuntayrittäjä.

Kirjoitan tätä tarinaani Oslossa. Perheyrietyksissämme on 160 työntekijää, toimimme 27 uima-altaalla 3 maassa ja kasvamme koko ajan. Uimakoulu Pikku Joutsenen tavoitteena on, että lapsille muodostuu hyvä suhde veteen, he oppivat uimaan ja että heille kehittyä pohja terveen it-setunnon kehittymiselle. Noista lap-suuden uintikesistä tähän päivään on ehtinyt tapahtua vaikka mitä. Tiivistän ne tähän yritystemme virstanpylväiksi:

1982, Piikkiö: Idea: tuota haluan joskus tehdä. Sain idean Turun Sa-

nomien artikkelista, missä kerrottiin että vauvauinti on alkanut Paraisilla.

1984, Oulu: Aloitin vauvauinnin ohjaamisen fysioterapiaopintojen ohessa.

2003, Jyväskylä: Suomalainen Vesiliikuntainstituutti Oy. Vesiliikuntainstituutti on se firma, joka on tehnyt vesijuoksusta suosittua.

2012, Jyväskylä: Suomalainen Uimakoulu Oy. Vauvauintia ja pienten lasten uimakouluja 11 paikkakunnalla Suomessa, muun muassa Porissa, Tampereella, Laitilassa, Turussa, Helsingissä, Jyväskylässä ja Oulussa.

2022, Oslo Norja: Happy To Swim AS Oslossa ja Trondheimissa.

2023, Tukholma Ruotsi: Skandinavian Institute Of Aquatics AB, Svømmeskole Lille Svane: Göteborgissa.

Näiden lisäksi aloitimme vauvauinnin Kiinassa, ja toimimme 8 vuotta Venäjällä. Olen myös kirjoittanut vesiliikunnasta useita kirjoja eli perheemme on saanut vedestä leipää.

Rakkaus veteen on meillä suvussa. Veljeni Jouko Anttila piti tärkeänä, että kaikki me kolme pikkusiskoa käymme laitesukelluskurssin, Hillevi, Maria ja minä. Meitä ei tarvinnut puhua siihen ympäri. Jälkikasvuissamme on useita vesiliikuntayrittäjien alkua. Eikä tämä ole kummallista, koska esimerkiksi äitini kanssa sattui muutama vuosi sitten hauska tapahtuma. Kerron sen vielä lopuksi.

Äitini oli viimeiset vuotensa Lapin Linnavuoren palvelutalossa. Ehdotin kerran siellä käydessäni, että menimme ajelemaan.

– Mitä haluaisit nähdä?

Kuvassa siskoni ja minä lapsenlapsiemme kanssa.

”Veteen hyppiviä lapsia olisi kiva katsella”, äiti vastasi. Niinpä ajoimme Rauman uimahalliin, jonne äiti oli kuskannut meitä monet kerrat

kun olimme pieniä. Kep-lottelimme rollaattorilla uimahallin kahvilaan, ison ikkunan eteen. Onneksi hyppytelineet olivat auki ja siellä oli pojankoltiaisia hyppelemässä. Joimme kahvit niitä katsellessa. Se oli viimeinen yhteinen reissumme. Muistelen sitä läm-möllä.

Mitä tulevaisuus tuo tullessaan? Sitä ei voi tietää, mutta kokemuksesta tiedän, että myös tulevaisuuden lapset rakastavat uimista. Lasten vesiliikunta on ikaikainen kestotrendi. Lisäksi uskon, että suku jatkuu ja että fiksujen nuoremme ansiosta maailmasta tulee tulevaisuudessa parempi paikka.

Kirjoitin juuri tällaisen postauksen Oslon Suomalaiset vanhemmat Facebook-ryhmään, 4.8.2023:

”Hei, olen Eevaliisa Anttila, fysio-terapeutti ja olemme asuneet Norjassa nyt 8 kk. Aloitimme täällä vauvauinnin, Svømmeskole Lille Svanen. Yrityksemme on järjestänyt vauvauintia Suomessa jo 12 vuotta ja nyt ajattelimme laajentaa Norjaan ja Ruotsiin. Onnistuimmekin siinä.

Aloitimme Trondheimissä ja nyt asumme Oslossa. Bergen ja Stavanger ovat suunnitelmassamme. Tiedämme, että jos saamme lämpimän ja toimivan vauvauintialtaan vuokralle, saamme työntekijöitä ja asiakkaita. Vinkkaa jos tiedät sopivia lämminvesialtaita tai potentiaalisia ohjaajia, etsimme myös työntekijöitä.

Meillä on nyt vauvauintia ja uimakoulua 5 altaalla Norjassa ja työntekijöitä 15, suurin osa tuntiohjaajia. ■

www.lillesvane.no
www.facebook.com/lillesvane
www.pikkujoutsen.fi

H I D E X

LYYTI
 -sinun tilaisuutesi-

TANKKITUOMISET OY

Matti Katila taivalsi 320 km kisan Lapin tuntureilla

Näin hän vastasi pikkuserkkunsa Mikko Toivosen kysymyksiin.

Kerropa, kuka olet?

– Hei, olen Matti Katila, 42-vuotias jyvaskyläläinen perheenisä. Kotona on Heidi vaimo, kolme poikaa, tytär ja kaksi kissaa. Vanhin lapsista Aapo on jo täysi-ikäinen, mutta asuu vielä kotona. Nuorin lapsistamme, Lahja, on kuudennella luokalla ala-asteella. Lisäksi meillä on pojat Eeti ja Ohto. Työskentelen Sitowisellä arkkitehtina ohjelmistoprojekteissa lähinnä julkiselle puolelle.

Miten liityt Hollmén sukuun?

– Nyt tuli ehkä aika vaikea kysymys. Meillä oli sellainen sininen kirja jossa luki Hollmén kannessa. Jossain kohtaa elämää tulee se kysymys, mistä ja miten tänne elämään synnyttään. Helpottavaa kun omaa

lähihistoriaa ei tarvitse lähteä enää tutkimaan vaan voi selata kirjasta. En sen enempää ole asiaan perehtynyt. (toimituksen täydennys: Mattin isoisoäiti on Ilta Katila os. Hollmén, jonka isä oli Isak Hollmén Lapin Haudalta).

Mikä on kovin kisasi?

– Osallistuin heinäkuussa NUTS300 ultraan. Se on suomessa ainoa 200 mailin eli reilun 320 km polkujuoksu. Reitti kulkee Lemmenjoen Njurkulahdelta Enontekiön Hettaan ja maali on Kolarin Äkäslompolossa. Kisassa oli vain kolme huoltopistettä, joka lisää omalla tavallaan kisan vaatavuutta. Toisaalta nousumetrejä ei Suomen oloissa ole juurikaan, enkä treenannut kisaan erikseen ollekaan mäkä Jyväskylän mäkien lisäksi.

Miten päädyit lähtöpaikalle?

– Aiemmin olen osallistunut noin kymmeneen sata mailiseen (160 km), joten oli aika kokeilla kestäkö kroppa tuplamatkan. Sinällään kisa oli kuin minua varten tehty, koska pitkäjalkaisena nopeana kävelijänä pystyisin etenemään hyvällä keskinopeudella sekä juosten että kävellen. Matkahan on niin pitkä, ettei sitä kukaan juokse kokonaan ja maaston tekniset paikat pakottavat välillä kävelemään. Keskeisin treenini onkin tehdä töitä juoksumatolla kävellen sellainen 10-15 km päivässä.

– Pelkäsin että kisasta tulee niin

kuuma mutta keli olikin juuri sopiva (10-15 astetta) juoksuun paitsi ensimmäinen lämmin päivä. Kokeuksesta tiesin että 24 tunnin jälkeen alkaa nähdä hallusinaatioita, mutta äänien kuuleminen oli uusi tuttavuus valvomisen edetessä. Olin suunnitellut nukkuvani puoli tuntia puolivälissä, mutta sain kolmantena olevan kiinni ja halusin jatkaa kipumistani podiumille. Siksi en nukkunut vaan jatkoin kohti Pallasta. Kärki oli sinne saapuessani jakaantunut kahtia. Voittaja meni menojaan, mutta hopeaan oli vielä tilaisuus. Koitin nukkua puolisen tuntia syönnin jälkeen ja jatkoin sitten matkaa kirkkaana mielessä edellä menevä hopeinen kiilto. Sadekuuron takia lisäsin vauhtia kompensoidakseni lämpöhukan. Matkasta rasittunut vasen sääreni vaikeutti ylläpitää 10 min/km vauhtia. Voidakseni edetä nopeammin otin vastoin periaatteitani kipulääkettä, koska matkaa oli enää reilu 50 km jäljellä. Juoksuvauhtia lisäten tavoitinkin pian kakkosena olevan Villen. Otin häneen turvallisen eron, mutta sitten tapahtui jotain odottamatonta. Kun tavoitteeni, ottaa kiinni edellä menevät, oli hävinnyt, oli 50 tunnin valvominen laittanut pään niin sekaisin, että pahin vastustaja oli oma pääni. Se kehittäi kaikenlaisia absurdeja ajatuksia. Onneksi sain uutta ajateltavaa kun silmäni alkoivat oireilla ehkä reilu 10 km ennen maalia enkä oikein voinut kunnolla fokusoida jotta olisin nähnyt juosta. Mutta niin siel-

tä vain maaliin tultiin lähes 60 tunnin tavoitteen mukaisesti. Suihkun jälkeen onnistuin nukahtamaan pukuhuoneeseen kesken pukeutumisen housut puolitangossa.

Millaiset terveiset sukulaisille?

– Jaa-a, kun olen kertonut kisan kokemuksista, olen yleisimmin kuulut olevani hullu. Voi siis ajatella että ainakin yksi hullu meidänkin suvussa on, tai että onpahan vaan meidänkin suvussa kovia menijöitä. Itse ajattelen että kun innostuu ja tykkää jonkin asian tekemisestä niin lopulta treenaamalla saa tuloksia aikaan. Ehkä tämä voi jollekin toiselle

henkilölle toimia sytykkeenä uskoa omaan kykyihinsä ja askel kerrallaan edetä kohti unelmiaan, vaikka ulkopuolisen silmin asia kuulostaisi hullulta. Myönnän että nyt on hieman tyhjä olo, mutta samalla hyvä filis.

Mitä tavoittelet seuraavaksi?

– Olisi mahtava päästä osallistumaan Tor des Géantsille, joka on 330 km 24'000 nousumetrin polkukisa Italiassa, mutta se vaatisi sponsoria. Sitä ennen koitan päästä pidempiaikaiseen tavoitteeseeni 40 minuutin alitukseen 10 km:lla. Omalla hieillä sitä on tavoitteet saavutettava. ■

Muistoissa: Helmi Peuronpuro

Teksti ja kuva LEA PEURONPURO (Helmi Peuronpuron tytär)

Helmi Peuronpuro, omaa sukua Saaristo, kuoli Eurajolla 98 vuoden iässä lokakuun 4. päivänä 2023.

Helmi oli Hilma ja Frans Saariston seitsemästä lapsesta kolmanneksi vanhin. Hän syntyi Saaristolla tammikuun 9. päivänä vuonna 1925.

Vuonna 1932 Helmi aloitti alakoulun Kullanperän koulussa, ja vuonna 1934 hän siirtyi yläkouluun Eurajoen Rikantilaan. Vuonna 1938 hän sai päästötodistuksen luokkansa parhaana.

Nelitoistavuotiaan Helmin elämä sai synkkiä sävyjä, kun isovelji Pentti lähetettiin tammikuussa 1939 sotaväkeen Valkjärvelle ja sieltä syksyllä talvisotaan. Päästyään säädettyyn ikään sodan loppupuolella Helmi palveli lottana muutaman viikon Raumalla sotasairalan muonituksessa ja sitten ilmavalvonnassa Lapin Linnavuorella.

Sodan päätyttyä Helmi opiskeli Eurajoen kristillisellä kansanopistolla 1945–46 ja palasi sitten kotiin auttamaan tilan töissä. Seuraavan kerran hän pääsi opintojen pariin Raudaskylän kansankorkeakoulun yhteiskunnalliselle linjalle lukuvuodeksi 1949–50.

Eurajoen opiston johtajan, rovasti Miika Tarnan suosituksin Helmi pääsi opiskelemaan Helsingin Dia-

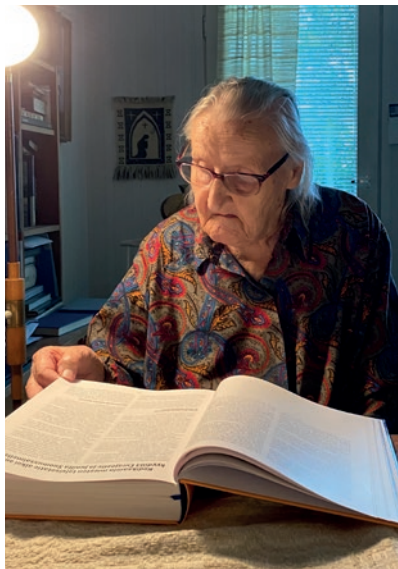
konissalaitokselle elokuun 11. päivänä 1952. Valmistuttuaan Helmi palasi kotipitäjään seurakuntasisareksi maaliskuussa 1958.

Kutsumus vei Helmin vanhustenhoidon pariin. Lapista hän siirtyi Uudenkaupungin vanhainkotiin, sieltä sitten Raisioon. Ensimmäinen viran vanhainkodin johtajana Helmi sai Pohjois-Pohjanmaalta Kestilästä, jonne perheemme muutti loppuvuonna 1965. Seuraava virka oli Keski-Suomen Koskenpäällä, mistä isäni kuoleman jälkeen muutimme Toijalaan kesällä 1971.

Helmi työskenteli vanhainkoti Havulinna johtajana työuransa loppuun saakka. Eläkkeelle jäätyään hän palasi kotiseudulleen Lappiin.

Eläkevuosinaan Helmi omistautui mieluisille harrastuksille: seurakuntaelämälle ja käsitöille. Yhteisöllisyys ja osallisuus olivat hänelle tärkeitä arvoja, ja niitä hän halusi edistää perustamalla seurakuntaan matalan kynnyksen kerhoja. Nuorena opitut kädentaidot tulivat käyttöön kunnan ylläpitämässä kudontatuvassa. Koirat Hondo ja Salli pitivät huolen hyötyliikunnasta. Tärkein harrastus Helmille oli kirjoittaminen hänelle läheisistä aiheista: seurakuntaelämästä, kotiseutuasioista ja suvusta.

Äiti eli viimeisiin viikkoihin saakka omatoimisena kotonaan Lapin

Helmi Peuronpuro rakkaan harrastuksen, lukemisen parissa. Kuva elokuulta 2022.

Linnavuoren juurella. Hän oli mieleltään varsin vireä, vaikka ajatus yhä useammin viipyi lapsuuskodissa Saaristolla. Kun lääkäri vuonna 2022 suositteli muistitestä, äiti vastasi: ”Mahtak semssi enä täsä iäs kannatta hunterat. Kon en mää ajatell toist satta vuatt elä.”

Viime juhannuksena kerroin äidille ystäväni matkustavan jokilaivalla pitkin Reiniä, johon hän ilahuneena vastasi: ”No kyllä! Veiksel, Oder, Elbe, Rein, Main, Mosel...” Kansakoulun opit 30-luvulta olivat

kirkkaina muistissa.

Nuorimman sisaren Siskon poismeno maaliskuussa 2023 oli äidille suuri suru. Voimat hiipuivat, ja yhä useammin äiti lausui virren 631 viimeisen säkeistön sanoja: ”Oi saanhan joukkoon autuaitten/kanss’ ystäväini ja omaisten/mä päästä kerran/luo armon Herran./Oi, saanhan sen!”

Helmin elämä, niin kovan työn ja raskaiden murheidon kuin ilon ja lämmönkin täyttämä, tuli valmiiksi kirkkaana lokakuuisena keskiviikkoamuna. Sisarentytär, kirkkohera Laura Maria Latikka siunasi äidin lepoon 21.10. hänen kotikirkossaan Lapissa. ■

Lehden toimituskuntana Hollmén sukuneuvoston jäsenet

Kotisivut: www.hollmen-suku.fi

Nimi	Puhelin	Sähköposti
Sakari Alaranta, puheenjohtaja	040 551 4251	sakari.alaranta@elisanet.fi
Laura Pirilä, varapuheenjohtaja	040 556 7984	laura.pirila@fimnet.fi
Terhi Hemilä, sihteeri	0400 902 463	terhi.hemmila@lailanet.fi
Juuso Alaranta, rahastonhoitaja	045 184 2323	juuso.alaranta@elisanet.fi
Maija Tuominen, jäsenrekisterin hoitaja	0440 324 193	maija.tuominen@hotmail.com
Mikko Toivonen, sukulehden toimitussihteeri	045 319 2688	mikko.toivonen@zehndergroup.com
Olli Haaslahti, sähköinen viestintä	040 827 6485	olli@haaslahti.fi
Jouko Anttila	0500 867 505	jouko.anttila@lappilainen.com
Sakari Hollmén	040 354 2495	sakari.hollmen@vaisala.com

JÄSENTIEDOT AJANTASALLE!

Osoitepäivitykset ja muut jäsentiedot pitää päivittää kotisivujen kautta tai jäsenrekisterin hoitaja Maija Tuomiselle.

Myytävät tuotteet

Kotisivuiltamme löydät sukuseuran myytävät tuotteet. Tilaukset Ville Pertola, puh. 0500 922 664